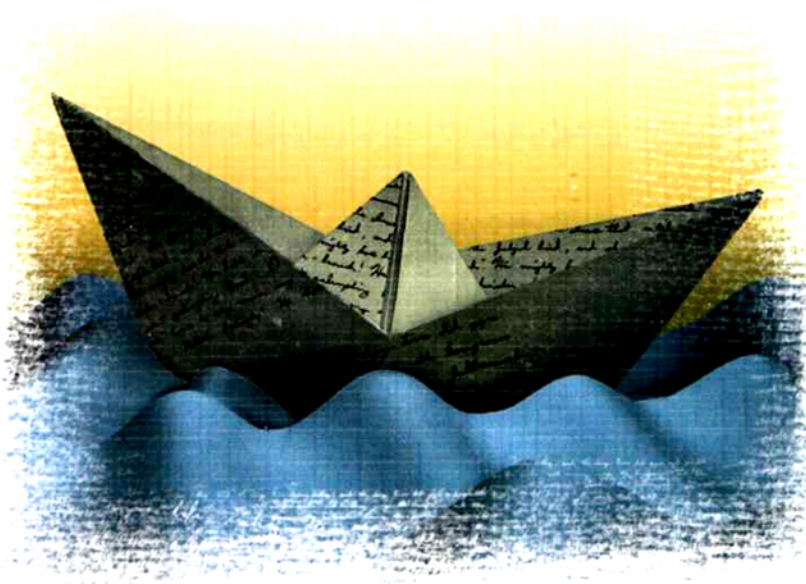

HECE

ISSN 1301-210X

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ YIL:9 SAYI:108 ARALIK 2005

ŞİİR GERİ Mİ ÇEKİLİYOR?

108

	Hasan Aycın / Çizgi	4
	Cahit Koytak / Tarlakuşunun Doğaçlamaları	5
	Arif Ay / Bağdat'a Dönen Şiirler	10
	Hüseyin Atlansoy / Siste Büyüyen Ses-I-II	13
	Hayriye Ünal / Yaz Kızım III	19
	Mustafa Şahin / Gömleği Yalnız	30
Ali Galip Yener / Estetiğin İdeolojisi ve Edebi Metnin Özerkliği Üzerine		46
	Gönül Utku / Aleksitimik Toplum ya da Cool Tavr	50
	Necati Mert / Kravat	53
	Ayşe Kara / İstanbul Yazıları–Mistik-Mekan-Eyüp-I	55
	Necip Tosun / Nezihe Meriç Öykücülüğü	58
	Mustafa Muharrem / Açıl Karanfil	64
	Ömer Erinç / Elifba Azığı	67
	Abdullah Şevki / Condoleezza Rice'ın Saçları	69

Dosya: “ŞİİR GERİ Mİ ÇEKİLİYOR?”

	Hayriye Ünal / Türk Şiiri: Alesta!	71
Dursun Ali Tökel / Bağlam ve Bireyselleşme Kıskaçındaki Modern Şiir		83
Ali Ayçıl / İkinci Bin Yılın Kavşağında Türk Şiiri İçin Umutlu Bir Yazı!		91
Turan Karataş / Bugünkü Türkçe Şiirde Duygu ve Ses Yitimi		97
Celâl Fedai / Bir Misâl ve Beş Lüzumsuzluk Üzre; Şiiri Ne Sanıyoruz?		101
A. Ali Ural / İnsan Başı, Yüzde Otuz Oranında Küçüldü		107
	Veysel Çolak / Şair, Vur Kendini!	109
	Mustafa Muharrem / Şiir Mağlup Mu Yani?	115
	Cem Yavuz / Soru: Şiir, İmi: Glossolale	117
	Mustafa Aydoğan / Şiir Geri mi Çekiliyor?	120
Mustafa Şerif Onaran / Şiiri Değiştiren Yeni Bir Şiir Dilidir		124
	Haydar Ergülen / Şiir Geri Mi Çekiliyor ?	126
	Ali Emre / Şiirin Yalnızlığı Şairin Yılgınlığı	128
	Ömer Erdem / Sizi Geliştirecek Yegane Güç...	132
	Enis Akın / İlerleme Metaforları ve Şiir	133

Hüseyin Tuncer / Hangi Tila Han / Atılâ İlhan?	136
Sıddık Akbayır / Tacettin Şimşek'e Yanıt	141

KUM SAATI

Arif Ay / Bir Antoloji ve Bir Şiir Katliamı	153
Mustafa Aydoğan / Albüm ve Çerçeve	153
Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi	157

KİTAPLIK

Muammer Öztürk / Şehirlerin Ecesi İstanbul	158
---	------------

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 9 SAYI: 108

Aralık 2005

(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına

Sahibi: Ö. Faruk Ergezen

Yazı İşleri Müdürü: İbrahim Çelik

Yayın Yönetmeni: Hüseyin Su

Yönetim Yeri

Konur Sk. No: 39/1

Kızılay/Ankara

Yazışma: P.K. 79 Yenışehir/Ankara

Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14

İnternet Adresi: www.hece.com.tr

e-mail: hecedergi@yahoo.com

hece@hece.com.tr

Dizgi-Düzeltili: Hece

Teknik Hazırlık: Hece/ Bülent Güler

Kapak: Sarakusta **web:** sarakusta.com

Baskı: Öncü Basımevi **Tel:** 384 31 20

2005 Yılı Abone Bedeli:

Yıllık: 90 YTL.

(Kurumlar İçin: 200 YTL.

Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582

Hece Basın Yayın Ltd.Şti.

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.11.2005

ONUNCU YILA GİRERKEN

Elinizdeki 108. sayısıyla HECE dergisi dokuzuncu yılını doldurdu. HECE dergisi olarak, 108. sayımızla 1 Aralık 2005'ten birinci sayımızı yayımladığımız 15 Ocak 1997'ye baktığımızda "Kalıcı bir yayın serüveni yaşadık." diyebiliriz.

Onuncu yılına giren HECE, üçüncü yılına giren HECEÖYKÜ ve 130 kitabıyla HECE Yayınları'nın özgün bir kimlik oluşturduğunu söyleyebiliriz. Bir derginin, bir yayınevinin kurumsal bir kimlik oluşturmasının temel şartlarının süreklilik, kuşatıcılık ve özbilinci olduğunu düşünüyoruz.

HECE, 108 sayısıyla ürünler, eleştiriler, kuramsal yazılar ve her biri kendi gündemini oluşturan dosyalarıyla okur karşısına çıktı. On bire ulaşan özel sayılarımızın amacı ve parolası "Türk edebiyatının bilançosu."nu çıkarmaktı. Bu bağlamda "Türk Öykücülüğü", "Türk Şiiri", "Türk Romanı", "Eleştiri", "Ahmet Hamdi Tanpınar", "Sezai Karakoç ve Diriliş", "Nuri Pakdil ve Edebiyat Dergisi", "Hayat-Edebiyat-Siyaset", "Necip Fazıl Kısakürek ve Büyük Doğu Dergisi", "Çocuk Edebiyatı" özel sayılarını yayınladık. HECE'nin 109. (Ocak 2006) sayısı "Bir Düşünce ve Yarınki Türkiye Tasarımı Olarak Hareket Dergisi ve Nurettin Topçu", 114. (Mayıs 2006) sayısı da "Mektup" özel sayısı olarak yayımlanacak: Elbette, HECE'nin bilinen dikkati, nesneliliği ve kuşatıcı bakış açısıyla.

HECE dergisinin dosyaları 2005 yılı boyunca "Edebiyat-Medya İlişkisi", "Edebiyat-Yazar-Yayıncı İlişkisi", "İnternet Ortamında Edebiyat", "Yazar Okulları ve Yaratıcı Yazarlık", "Edebiyatın Gücü", "Edebiyat ve İktidar", "Edebiyatta İnthal" gibi günümüz edebiyatının sorunlarına ayrılmıştı. HECE dergisinin 2006 yılındaki dosyaları ise "şiiir"e ayrılacak. Hazırlayacağımız yeni dosyalarla Türk şiir coğrafyası yeniden okunacak. Bu dosyalarımız da yine kuşatıcı, kapsayıcı bir özbilinçle hazırlanacak.

Artık, hangi düzeyden ve açıdan bakılırsa bakılsın, hangi ölçülerle değerlendirilirse değerlendirilsin, geride, atlanamayacak, gözardı edilemeyecek bir birikimimizin oluştuğunu biliyoruz. Bu bilinç ve bilginin, sorumluluğumuzunu daha da artırdığının farkındayız.

Her ay, HECE'nin, HECEÖYKÜ'nün yeni sayılarında ve HECE Yayınları'nın yeni kitaplarında buluşmak dileğiyle.

HASAN AYCIN

Mahmut Kanık'a

ÇIZGI

CAHİT KOYTAK

TARLAKUŞUNUN DOĞAÇLAMALARI /

Prelüd

Bana da söyle ama, bana da,
Yağmura bu akşamüstü
O yaşlı şair için söylediklerini!
Bana da söyle, bana da,
Taşa, toprağa, ağaca
Onun için indirdiklerini!

Bana da söyle ama, bana da,
Serçeyle, sakayla, üveyikle
Yada kendi kendinle
Gün boyu konuştuklarını,
Onun kaçıkça fikirleri,
Çocukça hayalleri üstüne!

Bana da söyle, bana da söyle, bana da,
Aşkın, ölümü oyuna çeviren sırlarını,
Bir meleğin içinden
Üfleyip rüzgârın kulağına
İndirirken hafif sadmeler halinde
O yaşlı çocuğun yüreğine!

Bana da söyle, olacak olanları,
Bana da söyle, bana da
Sektirirken ay ışığını dal uçlarından,
Çiçek açmış badem ağacının,
Dudağının utangaç kıyıcığına,
Aya gülümseyen karısının!

2 Ağustos 2005

Bilgi Ağacına Konmuş Bir Şahin

madem varsın ve kuşku yok biliyorsun
benim de var olduğumu,
aklımdan neler geçirdiğimi...
o halde, biliyorsun, kuşku yok,
meraktan öldüğümü de,
üflerken balçığıma, o ilk gün
kainata benimle
tam olarak ne demek istediğini.

ve sanatçı ellerinle
oynayıp dururken hâlâ
ruhumla, bedenimle,
kanatlarımla, pençelerimle,
huylarımla, tutkularımla, hünerlerimle...
kuşku yok, biliyorsun,
ölesiye bilmek istediğimi de,
neleri değiştirdiğini,
neleri gözden çıkardığını,
neleri keşfettiğini
ve neleri gizlediğini bende...

yine de seni böyle, çekici, keskisiyle,
huysuz bir taşı ya da bir uğultuyu
yontmaya çalışken,
kaderin yongaları içinden
ortaya çıkacak ölümlü 'eser' için
işinin üzerine eğilmiş
bir yontucu gibi hayal etmekle
hata ediyorsam, bağışla beni!

3 Ağustos 2005

Rüzgârla Yarışan Tazı

Bir gün bir mezar taşına konmuştum;
 Aşağıdan kısık, uykulu bir ses:
 “Kalde’nin kral-rahibiyim ben.”
 Diye sayıklıyordu,
 “Çizmelerimi geçirip ayağıma
 Mezardan kalkmak için
 Tam dört bin yıldır
 Bu kemik torbasında
 Sağ ayağımın başparmak kemiğini
 Arıyorum, arıyorum da, tanrım,
 Bir türlü bulamıyorum.”

Bir gün bir mezar taşına konmuştum;
 Aşağıdan kırık, sızlanan bir ses:
 “Kralın başparmak kemiğiyim ben.”
 Diye söyleniyordu,
 “Beni Thanetos’un köpeği yuttu;
 Onun midesinden kurtların midesine
 Oradan bir yonca çiçeğine,
 Oradan bal peteğine taşınıp
 Efendimizin hizmetine dönmek için
 Toprağın karnında tam dört bin yıldır
 Tespih çekip çile dolduruyorum.”

Bir gün bir mezar taşına konmuştum;
 Aşağıdan boğuk bir köpek sesi,
 “Kralın aklydım ben.”
 Diye homurdanıyordu,
 “Ölümden kaç kaç
 Tazı gibi koşmasını öğrendim,
 Gözü açık uyumasını,
 Çamurda yüzmesini, duvardan geçmesini...
 Ama yine de yetişip, tam dört bin yıldır,
 Önüne bir türlü geçemedim,
 Efendimizin tozunu savuran rüzgârların.

20 Temmuz 2005

Göçmen Kuşlar

Tanrıya uçarken, dağın sırtında,
Yıllar önce kendisine yukardan
Küçük küçük erinçler indirdiğimiz
Yine o çatık kaşlı ve huysuz
Şaman çıkıyor karşımıza,
Yine aynı mağaranın ağzında.

Ama bu sefer kaşlarını boyamış,
Sakalını kazımış, bıyığını kısaltmış;
Çürüyen burnuna ve çenesine
Altın kaplamalar geçirmiş;
Tam on üç şövalye yüzük takmış,
Şaman'ımız, on iki parmağına.

Ve yerine, genç bir haspa getirmiş
Yakın kabilelerden,
Oturup cesedini kurtlarla,
Çakallarla birlikte
Yediği ilk karısınının.

3 Ağustos 2005

Avcı

Avcının yufka yüreklisi
Yüreğini evde bırakır;
Silahını astığı çiviye asar onu
Kediler ulaşmasın diye.

Avcı, avcı, yüreğin nerde?
Çingenenin gül sepetinde!

Avcının akıllısı
Aklını önden çıkarır,
Tazı gibi yoklayıp çalıları
Keklikleri ürkütsün diye.

Avcı, avcı, aklın nerede?
Azrailin kuş kafesinde!

Avcının doğru sözlüsü
Yalan eke eke teper yolları,
Hakikate döneceği zaman
Yolunu şaşırmasın diye.

Avcı, avcı, hakikat nerde?
Yolların tükendiği yerde.

19 Temmuz 2005

ARIF AY**BAGDAT'A DÖNEN ŞİİRLER**

Kudüs Konuşuyor

I

Ben Kudüs
Konuştum ve sustum
Emanet olarak taşıdığım ilahi kelâmı
Sahibine sunmak için
Zeytindağı Davut'un mührü
Moab dağları Musa'nın mührü
Geçiyor Via Dolorosa'dan
Sırtında çarmıhıyla İsa
'Son Yemek' duruyor hâlâ
Toplanmadı masa
Sönmedi şamdan

II

Ben Kudüs
Bana çok kapıdan girilir
Bir de aşk kapısından
O kapı kalp kapısı
O kapı gök kapısı
Mescid-i Aksa
İlk ve son durak
Bende yükseldi Burak
Bende yükseldi Aşk
Göklerin kutlu Seyyahı

III

Ben Kudüs
Medinetusselam
Oruç bende açılır gül gibi sofralara
Namaz bende ağar kuşlar gibi kubbelere
Alınlar değdikçe arza
Saçılır secde gülleri
Esenlik gülleri
Ezan rüzgârı ki
Dünya çocuklarının saçlarını okşar

Ve peygamber şöyle seslenir bana:
“Ey Kudüs! Allah’ın seçtiği toprak ve onun
Kullarının vatanı! Senin duvarlarından dünya,
Dünya oldu.Ey Kudüs! Sana doğru inen çiğ taneleri
Bütün hastalıklara şifa getiriyor.Çünkü geldiği yer,
Cennet’in bahçeleri”

IV

Ben Kudüs
Gerçeğin en uzun masalı ben
Olağanüstülükler şehri
Anayurdu mahşerin
Benim mahşerim sizin de mahşeriniz
Ey İstanbul
Ey Kahire
Ey Tahran
Ey Şam
Ey Bağdat
İnsanlığın çarpan kalbi vuruldu
İnsanın kendini gördüğü ayna
Tuz-buz
Bir yanımda Ölü Deniz
Bir yanım Kızıl Deniz
Elimde Âsâ kıskırtıyorum suyu
Can bulsun diye
Sönmeye yüz tutmuş ateşi ruhumun

V

Ben Kudüs
Şehr-i kadim
Uzun bir kışa erdim
Kubbet'üs Sahra'yla göğü çınlatır âhım
Kanla doldu mahzenlerim
Yahya'nın kanı
İsa'nın kanı
Ebu İyad'ın kanı, Ali'nin, Osman'ın, Hüseyin'in
Muhammed Abbas'ın, Ebu Sayyaf'ın kanı
Görmüyor musunuz beni diyor
Parçalanmış bebeğini bağrına basan anne
Kanlı dolarlar üstüne taht kuran
Meleği kovan
Şeytanı doyuran sofralar kuran
Emirler , şeyhler, krallar
Başınıza yıkılın saraylarınız
Batsın nasırlaşmış yüreğinize kuleleriniz
Mutluluk ne zamandan beri şahsi
Hesabım seninle
Ey göğümden bombalar yağdıran vahşi

Ey putunu gece gündüz takdis edenler
Var mıdır bundan daha ağır zillet
Yetmedi mi verdiğim bunca kurban
Febi eyyi âlâ i rabbiküma tükezziban

Velhasıl ben Kudüs
Her gün Kartaca
Her gün Endülüs

HÜSEYİN ATLANOY

SİSTE BÜYÜYEN SES-I

YOĞUN SİS BUHUR NEFES
ASRİ YANLIŞ AŞKÎ BAKIŞ

Sisli bir sesim vardır
Bütün coğrafyaların üstünü sarı sıcak
Aydınlık bir gülümseyiş kaplar
Bir kalemle siliverir evet sesim
Bütün eski ve yeni atlaslarda.
/Süslenir bundan dolayı çizgisiz defterler/

–Kavimler göçüne ne dersin?

Mahsulü kesat bir sessizlik
Kısa kalmış bir sisin sonucudur
Kurak bakışlar... yalan yanlış istihbarat
Uzun sürmüş, toprağı uzun sürmüş keder
Bu yüzden yanık ve sıska
Buğdaydan dökülen kader

Kavimler göçü dediniz evet
Kavı kalkınca toprağın
Çeker bizi Akdeniz!
O büyük denizin
Sıcaklığı çarpıntısı sakar çapkın
Bakışları.
Sonra niye sanıyorsunuz
Ülkeler coğrafyası bütün
Eski tarihli şiirleri kalbimizin
Türkiye coğrafyası dersiniz
Sadece seni gösteriyor sevgilim
Gülümsemeni.

İki sayfayı atlıyorum mecburen
 Kızım o masum naif bakışlı evren
 Sevimli ve kocaman gözlü resimler çizmiş
 İstanbulla benzeyen bir defterin sayfalarına

Aa evet İstanbul
 Eski yeni çapraşık aşkı delişmen akışımın

Oysa ne saçlarımın karanlığından
 bahsedebiliyorum artık
 Ne de aydınlığından

–Şimdi saçlarımın alaca aydınlığı
 Dökülmüş anılar
 Canlı ve geniş alınımın
 Çizgileri gibi derin olmalı

Derin olmalı ki
 Balıklama atlamalıyım artık
 Bir büyük yem kılmalıyım kendimi denize
 Oltayı tutanı ve atılanı aynı

Hem zaten biz bu topraktanız
 Korkmayız büyük deniz kılığında
 Bizi yutmaya çalışan bütün
 Ejderha ağızlı ahtapot kollu
 ‘Simultane ölümler ustaları’ndan.
 Bize bir şey yapamaz batası batılısı
 Doğası doğulusu ölümlerin dirimlerin

Duvaklı duvaksız gelişlerin
 İskeleyi titreten yürek genişlerin
 Toprağın kıpranışı keşmirde
 Kaşmir kazak içinde yitişi zenginlerin